

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ
КАФЕДРА ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного
виховання, здоров'я та туризму

М.В. Маліков

« 21 » 09 2020 р.

ТУРИСТИЧНЕ КРАЇНОЗНАВСТВО
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

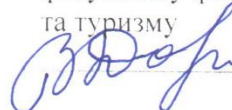
підготовки бакалаврів
очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти
спеціальності 242 «Туризм»
освітньої програми «Туризм»

Укладач: Люта Д.А., викладач кафедри туризму та готельно-ресторанного справи

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Протокол № 1 від «27» 08 2020 р.
Завідувач кафедри туризму
та готельно-ресторанної справи

Н.В. Маковецька

Ухвалено науково-методичною радою
факультету фізичного виховання, здоров'я
та туризму
Протокол № 2 від «21» 09 2020 р.
Голова науково-методичної ради
факультету фізичного виховання, здоров'я
та туризму

В.В. Дорошенко

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>24 «Сфера обслуговування»</u> (шифр і назва)	нормативна	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність <u>242 туризм</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
	Освітньо-професійна програма <u>туризм</u> (назва)	2-й	3-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 1 год.	Рівень вищої освіти: <u>бакалаврський</u>	14 год.	6 год.
		Практичні	
		28 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		48 год.	80 год.
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомлення студентів вищих навчальних закладів з основами теорії країнознавства в туризмі, вивченням основних термінів, понять, базових елементів комплексних країнознавчо-туристичних характеристик, їх сутності і функцій.

Основними завданнями дисципліни є: висвітлення теоретичних основ і методики вивчення географічного положення тієї чи іншої країни; характеристика природних умов та вплив цих умов на розвиток туризму; характеристика населення і народів країни, аналіз основних демографічних показників, особливостей розміщення населення, вивчення його етнічного і конфесійного складу, оцінка якості населення і та інших питань. Основою змісту в комплексному країнознавстві є розкриття просторової організації країни як результату взаємодії її територіальних елементів суспільного і природного характеру, тобто вивчення взаємозв'язків, поєднання компонентів, комплексу всіх складових, тому головним завданням туристського вивчення стало створення зображення країни, яке стає можливим лише за умови виявлення специфічних особливостей поєднання, мозаїки, композиції всіх компонентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- методичні основи вивчення географічного положення країни;
- властивості географічного положення країни;
- природу як умову розвитку туризму;
- методи аналізу рельєфу;
- методи вивчення клімату;
- туристське вивчення вод світового океану і суші;
- методи дослідження природних зон;

- методи дослідження рослинності;
- методи дослідження тваринного світу;
- методи складання характеристики народонаселення;
- методи вивчення народів;
- роль мови як елемента класифікації народів країни;
- загальні положення плану характеристики релігійного складу населення країни;
- методи туристського аналізу історії країни;
- питання потреб туристів в історичній інформації;
- країнознавчий підхід до вивчення ролі культури в туризмі;
- роль мови як компонента культури;
- роль релігії в сфері туризму;
- роль мистецтва як компонента культури;
- основні типи традицій;
- методи вивчення політичних умов розвитку туризму;

уміти:

- аналізувати економіку й інфраструктуру країни;
- розкривати особливості галузевого складу індустрії розваг;
- розкривати особливості галузевого складу індустрії спорту;
- складати характеристику деяких особливостей сучасного мистецтва;
- розробляти план туристської характеристики (міста) столиці;
- характеризувати туристську інфраструктуру;
- розробляти план туристської характеристики країни.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки в процесі динамічного поєднання знань, вмінь та навичок, студенти повинні досягти таких **професійних компетентностей**:

- Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов;
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;
- Прагнення до збереження навколишнього середовища;
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
- Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;
- Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;
- Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;
- Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Міждисциплінарні зв'язки. Перш ніж вивчати курс «Туристичне країнознавство», студенти повинні мати певну базу знань з таких дисциплін: «Країнознавство», «Рекреаційні комплекси», «Екологія», «Географія туризму».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методичні основи вивчення географічного положення країни.

Тема 1. Географічне положення країни.

Географічне положення країни, як методичні основи вивчення географічного положення країни. Класичний план характеристики географічного положення. Опис і оцінка географічного положення. Властивості географічного положення країни. Економіко-географічні аспекти положення країни. Характеристика транспортно-географічного положення. Характеристика екологічного положення країни. Зміст поняття «географічне положення». Категорії географічного положення в країнознавстві. Географічне положення, як чинник розвитку туризму. Географічне положення, як умова розвитку туризму. Формування географічного середовища.

Тема 2. Природа країни.

Природа країни. Природа як умова розвитку туризму. Оцінка природних умов і ресурсів. Методичні основи оцінки природи в країнознавстві. Системи оцінок. Класифікація природних ресурсів. Цінність природних ресурсів. Методи аналізу рельєфу. Методи вивчення клімату. Туристського вивчення Вод Світового океану і суші. Загальні поняття про озера. Поняття про Світовий океан. Поняття про річки. Методи дослідження природних зон. Методи дослідження рослинності. Методи дослідження тваринного світу. Поняття про релікти. Поняття про фауну. Поняття про ареал. Ступінь і характер освоєння природи країни.

Змістовий модуль 2. Особливості етно-історичного положення країни.

Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.

Характеристика народонаселення, раси, конфесії різних країн світу. Поняття розселення. Види поселень. Методи складання характеристики народонаселення. Демографічна характеристика країни. Методика дослідження населення. Вплив особливостей розміщення населення на розвиток туризму. Расовий склад населення. Країнознавчий сенс расового складу населення. Етнічний і мовний склад населення. Загальні положення плану характеристики релігійного (конфесіонального) складу населення країни. Поняття про чисельність населення. Поняття про розміщення населення. Поняття про міграцію населення. Типи та види міграцій. Методи вивчення народів. Роль мови як елемента класифікації народів країни.

Тема 4. Історія країни.

Методи туристського аналізу історії країни. Поняття «Меморіальна історія», її роль в туристському країнознавстві. Роль художньої культури. Питання про історичну характеристику в країнознавстві. Критерії відбору історичного матеріалу при складанні історико-країнознавчої характеристики в туризмі. Складання плану характеристики історичного розділу. Специфіка складання плану характеристики деяких країн. Потреби туристів в історичній інформації. Мета і завдання «меморіальної історії». Поняття про історію держави. Поняття про історію народів. Поняття про історію знаменних подій. Типи історичного оповідання.

Змістовий модуль 3. Культурно-політична характеристики країни.

Тема 5. Культура.

Культура, як частина країнознавчого підходу до вивчення ролі культури у туризмі. Мова як компонент культури. Методика вивчення мови. Поняття про літературну письмуну мову. Релігія у сфері туризму. Методичні основи країнознавчого вивчення релігії. Поняття про церкву. Поняття про релігійний культ. Поняття про храм. Мистецтво як компонент культури. Методика туристського дослідження окремих видів мистецтва. Поняття про художній стиль. Поняття про культурні цінності. Загальні поняття про музеї, театри. Поняття про пам'ятники архітектури і зодчества. Традиції. Методи дослідження традиції. Народна творчість як компонент культури. Методичні основи дослідження народного мистецтва. Масова культура. Підходи до вивчення масової культури.

Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.

Методика вивчення політичних умов розвитку туризму. Політико-правове середовище як важлива умова розвитку туризму. Основні положення плану характеристики політичних умов розвитку туризму. Головні питання розгляду державного ладу країни. Особливості зовнішньої і внутрішньої політики в країні та їхній вплив на туризм. Основні межі державної політики у сфері туризму в різних типах країн. Загальні поняття про суверенні держави. Характеристика програм щодо розвитку туризму. Поняття про «столицю». Поняття «національна туристська адміністрація». Поняття про Шенгенську угоду. Значення форми адміністративно-територіального устрою для характеристики країни.

Змістовий модуль 4. Геополітичне положення країни.

Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.

Характеристика економіки й інфраструктури країни. План характеристики галузей туристської інфраструктури. Методика проведення аналізу економіки й інфраструктури країни. Поняття про сферу обслуговування. Поняття про індустрію розваг. Поняття про індустрію з охорони здоров'я. Поняття про індустрію освіти. Поняття про індустрію спорту. Поняття про індустрію сільського господарства. Критерії вивчення сільського господарства країни в туризмі. Особливості методики вивчення промисловості в туристському країнознавстві. Значення ремесел в розвитку туризму. Риси схожості та відмінності підприємств народних промислів і ремесел. Поняття «галузь міжнародної спеціалізації».

Тема 8. Територія й навколишнє середовище.

Країнознавчі методи дослідження території та оточуючого середовища. Основні поняття про територію держави (країни). Поняття про конфігурацію території. Вплив конфігурації і розмірів території країни на розвиток туризму. Тлумачення терміну «навколишнє середовище в туризмі». Основні компоненти навколишнього середовища. Відмінність понять «територія» і «простір». Поняття про рекреаційну зону. Поняття про традиційно-етнографічну зону. Поняття про руральну, промислову та урбанізовану зони. Зміст поняття «Територіальні води». Взаємозв'язок туризму, навколишнього середовища та екології.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Лек.	Прак.	С.р.		Лек.	Прак.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Методичні основи вивчення географічного положення країни.								
Тема 1. Географічне положення країни.		2	4	6		1	1	10
Тема 2. Природа країни.		2	4	6		1	1	10
Змістовий модуль 2. Особливості етно-історичного положення країни.								
Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.		2	3	6		1		10
Тема 4. Історія країни.		1	3	6		-		10
Разом за розділом 1	45	7	14	24	45	3	2	40
Змістовий модуль 3. Культурно-політична характеристики країни.								
Тема 5. Культура.		2	4	6		1		10

Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.		2	4	6		-		10
Змістовий модуль 4. Геополітичне положення країни.								
Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.		2	3	6		1	1	10
Тема 8. Територія й навколишнє середовище.		1	3	6		1	1	10
Разом за розділом 2	45	7	14	24	45	3	2	40
Всього годин	90	14	28	48	90	6	4	80

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Географічне положення країни.	2
2	Тема 2. Природа країни.	2
3	Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.	2
4	Тема 4. Історія країни.	1
5	Тема 5. Культура.	2
6	Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.	2
7	Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.	2
8	Тема 8. Територія й навколишнє середовище.	1
Разом		14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Географічне положення країни.	4
2	Тема 2. Природа країни.	4
3	Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.	3
4	Тема 4. Історія країни.	3
5	Тема 5. Культура.	4
6	Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.	4
7	Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.	3
8	Тема 8. Територія й навколишнє середовище.	3
Разом		28

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Географічне положення країни.	6
2	Тема 2. Природа країни.	6
3	Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.	6
4	Тема 4. Історія країни.	6
5	Тема 5. Культура.	6
6	Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.	6
7	Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.	6
8	Тема 8. Територія й навколишнє середовище.	6

Разом	48
-------	----

Індивідуальне завдання

Підсумком самостійної роботи з дисципліни «Туристичне країнознавство» є виконання індивідуального завдання, яке являє собою наукове дослідження, а саме туристичну характеристику країни (країна за вибором).

План туристичної характеристики країни:

1. Назва країни. Коротка характеристика її історії.
2. Характеристика географічного положення країни (місце розташування, рельєф, клімат, населення).
3. Природа країни.
4. Інфраструктура країни.
5. Визначні місця країни.
6. Туристичні райони. Види туризму в країні.
7. Висновки.

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій та усній формах.

Відповідність результатів навчання та форм і методів їх демонстрування

Заплановані результати навчання та компетентності	Форми та методи досягнення результатів навчання
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; - Прагнення до збереження навколишнього середовища; - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; 	<p>Проведення лекційних і практичних занять з метою ознайомлення з основними поняттями дисципліни «Туристичне країнознавство». Виконання творчих завдань: характеристика географічного положення та рельєфу країни; характеристика території та навколишнього середовища країни.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; - Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу; - Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці. 	<p>Проведення лекційних і практичних занять з метою визначення особливостей різних країн світу в різних сферах життя. Виконання творчих завдань: характеристика народонаселення та культури країни; аналіз історії країни.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій; - Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління; - Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів; - Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту; - Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал; 	Проведення лекційних і практичних занять з щодо ознайомлення з особливостями сфери туризму в різних країнах світу. Виконання творчих завдань: характеристика політичних умов розвитку країни; аналіз економіки та інфраструктури країни.
---	--

У процесі **поточного контролю** викладачем використовуються такі **критерії оцінки**:

Види контрольного заходу	Результат	Кількість балів за 1 захід
Підготовка завдання самостійної роботи з поглибленого вивчення окремих тем дисципліни. Терміни виконання - у межах практичних занять	Виконання 10 тестових запитань (одна правильна відповідь з трьох запропонованих)	0 - 6
Усього		0 - 6
Підготовка завдання самостійної творчої роботи. Виконання завдань, означених планом практичного заняття. Терміни виконання - у межах підготовки до практичних занять	конспект теоретичного мінімуму заняття	0 - 1
	виконання визначених завдань	0 - 2
	відповіді на контрольні питання	0 - 1
Усього		0 - 4

Максимально за усі види поточних контрольних заходів студент може отримати **60 балів**.

Підсумковий контроль – екзамен, передбачає:

- захист індивідуального завдання;
- виконання письмової комплексної контрольної роботи, яка містить 3 відкриті питання, на які потрібно детально надати відповіді.

Критерії оцінки підсумкового контролю

Види контрольного заходу	Результат	Кількість балів за 1 захід
Індивідуальне завдання	Виконане індивідуальне завдання із заданої теми	5

	Презентаційний (графічний, наочний) матеріал	5
	Знання дослідженого матеріалу. Здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно схарактеризувати матеріал дослідження	10
Усього		20
Контрольне завдання за вивченим матеріалом проводиться письмово у вигляді виконання контрольної роботи	Відповіді на питання контрольної роботи: 3 відкриті питання	20
Усього		0 - 40

Максимально за усіма видами контролю студенти можуть отримати:

№	Види контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Підготовка завдання самостійної роботи з поглибленого вивчення окремих тем дисципліни. Терміни виконання - у межах практичних занять	2	6	12
2	Підготовка завдання самостійної творчої роботи. Виконання завдань, означених планом практичного заняття. Терміни виконання - у межах практичних занять	12	0-4	48
3	Індивідуальне завдання	1	20	20
	Контрольне завдання за вивченим матеріалом проводиться письмово у вигляді виконання контрольної роботи		20	20
Усього		15		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		

D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Незараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Закон України "Про туризм" // ВВР України. — 1995. — № 31.
2. Закон України «Про курорти» // Законодавство України про туризм і готельну справу. Збірник офіційних текстів законів станом на 1 лютого 2012 року. К.: «Центр учбової літератури», 2012. с. 32-47
3. Бабкін А. В. Спеціальні види туризму / А. В. Бабкін. – Ростов-н/Д: Фенікс, 2008. – 252 с.
4. Ветитнев А. М. Лікувальний туризм: навчальний посібник / А. М. Ветитнев А. С. Шматків. – М: Форум, 2010.- 592 с.
5. Драчева Е. Л. Спеціальні види туризму. Лікувальний туризм: навчальний посібник / Е. Л. Драчева. – М: КНОРУС, 2010. -152 с.
6. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. -К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 312 с.

Додаткова:

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. - К.: Київ, ун-т, 2001. - 395 с.
2. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм. Навч. пос. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 304с.
3. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм. Навч. Пос. – 2е вид., перероб. Та доп. – К.:Альтпрес, 2008. – 280с.
4. Євдокименко В. К. Регіональна політика розвитку туризму (Методологія формування, механізм реалізації). — Чернівці: Прут, 1996. — 288 с.
5. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посіб. - Чернівці: Зелена Буковина, 2008. - 312 с.
6. Сокол Т.Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посіб. — К.: Музична Україна, 2002. — 256 с.

Інформаційні ресурси:

1. Все про туризм. Туристична бібліотека. – <http://tourlib.net>.
2. Інформаційні проспекти по країнам (в бібліотеці Туристичного інформаційного центру ПУЕТ).
3. Horowitz M., J. Rosensweig, C. Jones. Medical Tourism: Globalization of the Healthcare Marketplace. [Electronic resource] // MedGenMed. - 2007. - 9(4): 33. - Mode of access:<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2234298/>

Погоджено _____

Навчальний відділ

«_____» _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>24 «Сфера обслуговування»</u> (шифр і назва)	нормативна	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність <u>242 туризм</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
	Освітньо-професійна програма <u>туризм</u> (назва)	2-й	3-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 1 год.	Рівень вищої освіти: <u>бакалаврський</u>	14 год.	6 год.
		Практичні	
		28 год.	4 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		48 год.	80 год.
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – ознайомлення студентів вищих навчальних закладів з основами теорії країнознавства в туризмі, вивченням основних термінів, понять, базових елементів комплексних країнознавчо-туристичних характеристик, їх сутності і функцій.

Основними завданнями дисципліни є: висвітлення теоретичних основ і методики вивчення географічного положення тієї чи іншої країни; характеристика природних умов та вплив цих умов на розвиток туризму; характеристика населення і народів країни, аналіз основних демографічних показників, особливостей розміщення населення, вивчення його етнічного і конфесійного складу, оцінка якості населення і та інших питань. Основою змісту в комплексному країнознавстві є розкриття просторової організації країни як результату взаємодії її територіальних елементів суспільного і природного характеру, тобто вивчення взаємозв'язків, поєднання компонентів, комплексу всіх складових, тому головним завданням туристського вивчення стало створення зображення країни, яке стає можливим лише за умови виявлення специфічних особливостей поєднання, мозаїки, композиції всіх компонентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- методичні основи вивчення географічного положення країни;
- властивості географічного положення країни;
- природу як умову розвитку туризму;
- методи аналізу рельєфу;
- методи вивчення клімату;
- туристське вивчення вод світового океану і суші;
- методи дослідження природних зон;

- методи дослідження рослинності;
- методи дослідження тваринного світу;
- методи складання характеристики народонаселення;
- методи вивчення народів;
- роль мови як елемента класифікації народів країни;
- загальні положення плану характеристики релігійного складу населення країни;
- методи туристського аналізу історії країни;
- питання потреб туристів в історичній інформації;
- країнознавчий підхід до вивчення ролі культури в туризмі;
- роль мови як компонента культури;
- роль релігії в сфері туризму;
- роль мистецтва як компонента культури;
- основні типи традицій;
- методи вивчення політичних умов розвитку туризму;

уміти:

- аналізувати економіку й інфраструктуру країни;
- розкривати особливості галузевого складу індустрії розваг;
- розкривати особливості галузевого складу індустрії спорту;
- складати характеристику деяких особливостей сучасного мистецтва;
- розробляти план туристської характеристики (міста) столиці;
- характеризувати туристську інфраструктуру;
- розробляти план туристської характеристики країни.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми підготовки в процесі динамічного поєднання знань, вмінь та навичок, студенти повинні досягти таких **професійних компетентностей**:

- Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов;
- Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
- Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;
- Прагнення до збереження навколишнього середовища;
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;
- Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;
- Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;
- Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;
- Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;
- Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

Міждисциплінарні зв'язки. Перш ніж вивчати курс «Туристичне країнознавство», студенти повинні мати певну базу знань з таких дисциплін: «Країнознавство», «Рекреаційні комплекси», «Екологія», «Географія туризму».

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Методичні основи вивчення географічного положення країни.

Тема 1. Географічне положення країни.

Географічне положення країни, як методичні основи вивчення географічного положення країни. Класичний план характеристики географічного положення. Опис і оцінка географічного положення. Властивості географічного положення країни. Економіко-географічні аспекти положення країни. Характеристика транспортно-географічного положення. Характеристика екологічного положення країни. Зміст поняття «географічне положення». Категорії географічного положення в країнознавстві. Географічне положення, як чинник розвитку туризму. Географічне положення, як умова розвитку туризму. Формування географічного середовища.

Тема 2. Природа країни.

Природа країни. Природа як умова розвитку туризму. Оцінка природних умов і ресурсів. Методичні основи оцінки природи в країнознавстві. Системи оцінок. Класифікація природних ресурсів. Цінність природних ресурсів. Методи аналізу рельєфу. Методи вивчення клімату. Туристського вивчення Вод Світового океану і суші. Загальні поняття про озера. Поняття про Світовий океан. Поняття про річки. Методи дослідження природних зон. Методи дослідження рослинності. Методи дослідження тваринного світу. Поняття про релікти. Поняття про фауну. Поняття про ареал. Ступінь і характер освоєння природи країни.

Змістовий модуль 2. Особливості етно-історичного положення країни.

Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.

Характеристика народонаселення, раси, конфесії різних країн світу. Поняття розселення. Види поселень. Методи складання характеристики народонаселення. Демографічна характеристика країни. Методика дослідження населення. Вплив особливостей розміщення населення на розвиток туризму. Расовий склад населення. Країнознавчий сенс расового складу населення. Етнічний і мовний склад населення. Загальні положення плану характеристики релігійного (конфесіонального) складу населення країни. Поняття про чисельність населення. Поняття про розміщення населення. Поняття про міграцію населення. Типи та види міграцій. Методи вивчення народів. Роль мови як елемента класифікації народів країни.

Тема 4. Історія країни.

Методи туристського аналізу історії країни. Поняття «Меморіальна історія», її роль в туристському країнознавстві. Роль художньої культури. Питання про історичну характеристику в країнознавстві. Критерії відбору історичного матеріалу при складанні історико-країнознавчої характеристики в туризмі. Складання плану характеристики історичного розділу. Специфіка складання плану характеристики деяких країн. Потреби туристів в історичній інформації. Мета і завдання «меморіальної історії». Поняття про історію держави. Поняття про історію народів. Поняття про історію знаменних подій. Типи історичного оповідання.

Змістовий модуль 3. Культурно-політична характеристики країни.

Тема 5. Культура.

Культура, як частина країнознавчого підходу до вивчення ролі культури у туризмі. Мова як компонент культури. Методика вивчення мови. Поняття про літературну письмуну мову. Релігія у сфері туризму. Методичні основи країнознавчого вивчення релігії. Поняття про церкву. Поняття про релігійний культ. Поняття про храм. Мистецтво як компонент культури. Методика туристського дослідження окремих видів мистецтва. Поняття про художній стиль. Поняття про культурні цінності. Загальні поняття про музеї, театри. Поняття про пам'ятники архітектури і зодчества. Традиції. Методи дослідження традиції. Народна творчість як компонент культури. Методичні основи дослідження народного мистецтва. Масова культура. Підходи до вивчення масової культури.

Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.

Методика вивчення політичних умов розвитку туризму. Політико-правове середовище як важлива умова розвитку туризму. Основні положення плану характеристики політичних умов розвитку туризму. Головні питання розгляду державного ладу країни. Особливості зовнішньої і внутрішньої політики в країні та їхній вплив на туризм. Основні межі державної політики у сфері туризму в різних типах країн. Загальні поняття про суверенні держави. Характеристика програм щодо розвитку туризму. Поняття про «столицю». Поняття «національна туристська адміністрація». Поняття про Шенгенську угоду. Значення форми адміністративно-територіального устрою для характеристики країни.

Змістовий модуль 4. Геополітичне положення країни.

Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.

Характеристика економіки й інфраструктури країни. План характеристики галузей туристської інфраструктури. Методика проведення аналізу економіки й інфраструктури країни. Поняття про сферу обслуговування. Поняття про індустрію розваг. Поняття про індустрію з охорони здоров'я. Поняття про індустрію освіти. Поняття про індустрію спорту. Поняття про індустрію сільського господарства. Критерії вивчення сільського господарства країни в туризмі. Особливості методики вивчення промисловості в туристському країнознавстві. Значення ремесел в розвитку туризму. Риси схожості та відмінності підприємств народних промислів і ремесел. Поняття «галузь міжнародної спеціалізації».

Тема 8. Територія й навколишнє середовище.

Країнознавчі методи дослідження території та оточуючого середовища. Основні поняття про територію держави (країни). Поняття про конфігурацію території. Вплив конфігурації і розмірів території країни на розвиток туризму. Тлумачення терміну «навколишнє середовище в туризмі». Основні компоненти навколишнього середовища. Відмінність понять «територія» і «простір». Поняття про рекреаційну зону. Поняття про традиційно-етнографічну зону. Поняття про руральну, промислову та урбанізовану зони. Зміст поняття «Територіальні води». Взаємозв'язок туризму, навколишнього середовища та екології.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				Заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		Лек.	Прак.	С.р.		Лек.	Прак.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Методичні основи вивчення географічного положення країни.								
Тема 1. Географічне положення країни.		2	4	6		1	1	10
Тема 2. Природа країни.		2	4	6		1	1	10
Змістовий модуль 2. Особливості етно-історичного положення країни.								
Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.		2	3	6		1		10
Тема 4. Історія країни.		1	3	6		-		10
Разом за розділом 1	45	7	14	24	45	3	2	40
Змістовий модуль 3. Культурно-політична характеристики країни.								
Тема 5. Культура.		2	4	6		1		10

Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.		2	4	6		-		10
Змістовий модуль 4. Геополітичне положення країни.								
Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.		2	3	6		1	1	10
Тема 8. Територія й навколишнє середовище.		1	3	6		1	1	10
Разом за розділом 2	45	7	14	24	45	3	2	40
Всього годин	90	14	28	48	90	6	4	80

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Географічне положення країни.	2
2	Тема 2. Природа країни.	2
3	Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.	2
4	Тема 4. Історія країни.	1
5	Тема 5. Культура.	2
6	Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.	2
7	Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.	2
8	Тема 8. Територія й навколишнє середовище.	1
Разом		14

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Географічне положення країни.	4
2	Тема 2. Природа країни.	4
3	Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.	3
4	Тема 4. Історія країни.	3
5	Тема 5. Культура.	4
6	Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.	4
7	Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.	3
8	Тема 8. Територія й навколишнє середовище.	3
Разом		28

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Географічне положення країни.	6
2	Тема 2. Природа країни.	6
3	Тема 3. Народонаселення, раси, конфесії країни.	6
4	Тема 4. Історія країни.	6
5	Тема 5. Культура.	6
6	Тема 6. Політичні умови розвитку туризму.	6
7	Тема 7. Економіка й інфраструктура країни.	6
8	Тема 8. Територія й навколишнє середовище.	6

Разом	48
-------	----

Індивідуальне завдання

Підсумком самостійної роботи з дисципліни «Туристичне країнознавство» є виконання індивідуального завдання, яке являє собою наукове дослідження, а саме туристичну характеристику країни (країна за вибором).

План туристичної характеристики країни:

1. Назва країни. Коротка характеристика її історії.
2. Характеристика географічного положення країни (місце розташування, рельєф, клімат, населення).
3. Природа країни.
4. Інфраструктура країни.
5. Визначні місця країни.
6. Туристичні райони. Види туризму в країні.
7. Висновки.

8. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в письмовій та усній формах.

Відповідність результатів навчання та форм і методів їх демонстрування

Заплановані результати навчання та компетентності	Форми та методи досягнення результатів навчання
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; - Прагнення до збереження навколишнього середовища; - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; 	<p>Проведення лекційних і практичних занять з метою ознайомлення з основними поняттями дисципліни «Туристичне країнознавство». Виконання творчих завдань: характеристика географічного положення та рельєфу країни; характеристика території та навколишнього середовища країни.</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність діяти соціально відповідально та свідомо; - Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу; - Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці. 	<p>Проведення лекційних і практичних занять з метою визначення особливостей різних країн світу в різних сферах життя. Виконання творчих завдань: характеристика народонаселення та культури країни; аналіз історії країни.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій; - Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління; - Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів; - Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту; - Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал; 	Проведення лекційних і практичних занять з щодо ознайомлення з особливостями сфери туризму в різних країнах світу. Виконання творчих завдань: характеристика політичних умов розвитку країни; аналіз економіки та інфраструктури країни.
---	--

У процесі **поточного контролю** викладачем використовуються такі **критерії оцінки**:

Види контрольного заходу	Результат	Кількість балів за 1 захід
Підготовка завдання самостійної роботи з поглибленого вивчення окремих тем дисципліни. Терміни виконання - у межах практичних занять	Виконання 10 тестових запитань (одна правильна відповідь з трьох запропонованих)	0 - 6
Усього		0 - 6
Підготовка завдання самостійної творчої роботи. Виконання завдань, означених планом практичного заняття. Терміни виконання - у межах підготовки до практичних занять	конспект теоретичного мінімуму заняття	0 - 1
	виконання визначених завдань	0 - 2
	відповіді на контрольні питання	0 - 1
Усього		0 - 4

Максимально за усі види поточних контрольних заходів студент може отримати **60 балів**.

Підсумковий контроль – екзамен, передбачає:

- захист індивідуального завдання;
- виконання письмової комплексної контрольної роботи, яка містить 3 відкриті питання, на які потрібно детально надати відповіді.

Критерії оцінки підсумкового контролю

Види контрольного заходу	Результат	Кількість балів за 1 захід
Індивідуальне завдання	Виконане індивідуальне завдання із заданої теми	5

	Презентаційний (графічний, наочний) матеріал	5
	Знання дослідженого матеріалу. Здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно схарактеризувати матеріал дослідження	10
Усього		20
Контрольне завдання за вивченим матеріалом проводиться письмово у вигляді виконання контрольної роботи	Відповіді на питання контрольної роботи: 3 відкриті питання	20
Усього		0 - 40

Максимально за усіма видами контролю студенти можуть отримати:

№	Види контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Підготовка завдання самостійної роботи з поглибленого вивчення окремих тем дисципліни. Терміни виконання - у межах практичних занять	2	6	12
2	Підготовка завдання самостійної творчої роботи. Виконання завдань, означених планом практичного заняття. Терміни виконання - у межах практичних занять	12	0-4	48
3	Індивідуальне завдання	1	20	20
	Контрольне завдання за вивченим матеріалом проводиться письмово у вигляді виконання контрольної роботи		20	20
Усього		15		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		

D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Незараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Закон України "Про туризм" // ВВР України. — 1995. — № 31.
2. Закон України «Про курорти» // Законодавство України про туризм і готельну справу. Збірник офіційних текстів законів станом на 1 лютого 2012 року. К.: «Центр учбової літератури», 2012. с. 32-47
3. Бабкін А. В. Спеціальні види туризму / А. В. Бабкін. – Ростов-н/Д: Фенікс, 2008. – 252 с.
4. Ветитнев А. М. Лікувальний туризм: навчальний посібник / А. М. Ветитнев А. С. Шматків. – М: Форум, 2010.- 592 с.
5. Драчева Е. Л. Спеціальні види туризму. Лікувальний туризм: навчальний посібник / Е. Л. Драчева. – М: КНОРУС, 2010. -152 с.
6. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія. -К.: Центр навчальної літератури, 2007. - 312 с.

Додаткова:

1. Бейдик О. О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. - К.: Київ, ун-т, 2001. - 395 с.
2. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм. Навч. пос. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2009. – 304с.
3. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм. Навч. Пос. – 2е вид., перероб. Та доп. – К.:Альтпрес, 2008. – 280с.
4. Євдокименко В. К. Регіональна політика розвитку туризму (Методологія формування, механізм реалізації). — Чернівці: Прут, 1996. — 288 с.
5. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посіб. - Чернівці: Зелена Буковина, 2008. - 312 с.
6. Сокол Т.Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навч. посіб. — К.: Музична Україна, 2002. — 256 с.

Інформаційні ресурси:

1. Все про туризм. Туристична бібліотека. – <http://tourlib.net>.
2. Інформаційні проспекти по країнам (в бібліотеці Туристичного інформаційного центру ПУЕТ).
3. Horowitz M., J. Rosensweig, C. Jones. Medical Tourism: Globalization of the Healthcare Marketplace. [Electronic resource] // MedGenMed. - 2007. - 9(4): 33. - Mode of access:<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC2234298/>

Погоджено _____
 Навчальний відділ
 «_____»_____